

Česká školní inspekce

Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola, Bystřice

Bystřice 23, 507 23 Libáň

Identifikátor školy: 600 091 996

Termín konání inspekce: 14. a 17. září 2004

Čj.:	i2-1162/04-5125
Signatura:	oi2ay101

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Príspevková organizace Mateřská škola, Bystřice byla zřízena 1. ledna 2003, zřizovatelem je obec Bystřice se sídlem Bystřice 111, 507 23 Libáň.. Ke dni 14. září 2004 bylo v jedné věkově smíšené třídě mateřské školy s celodenním provozem (od 7:00 do 16:00 hodin) zapsáno celkem 25 dětí. Kapacita mateřské školy stanovená v Rozhodnutí o zařazení do sítě nebyla překročena (36 dětí). Ředitelka stanovila výjimku z počtu dětí ve třídě na 25 dětí. Mateřskou školu navštěvují děti místní a také dojíždějící z okolních obcí. Přípravu a výdej stravy dětem, zaměstnancům a cizím strávníkům zajišťuje školní jídelna, která je součástí školy.

Mateřská škola pracuje podle vlastního Školního vzdělávacího programu, který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání vydaného MŠMT ČR pod čj. 14 132/01-22 ze dne 19. 3. 2001.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu k termínu inspekční činnosti.
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu k termínu inspekční činnosti.
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole k termínu inspekční činnosti.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

V mateřské škole jsou stanoveny k zajišťování výchovně-vzdělávací práce celkem 2 pedagogické pracovnice včetně ředitelky. Obě učitelky jsou zaměstnané na stoprocentní pracovní úvazky a splňují stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro předškolní vzdělávání. Ředitelka pracuje ve funkci od roku 1989. Pro práci s dětmi má sníženou míru přímé vyučovací povinnosti na 24 hodin týdně. Složení současného pedagogického sboru je stabilizované, obě pedagogické pracovnice mají dlouholetou odbornou praxi. Pracovní úvazky ředitelka stanovila tak, aby doba jejich přímé vyučovací povinnosti byla efektivně využita. Dlouhodobá nepřítomnost provozní pracovnice (od února 2004) je řešena zastupováním učitelkou. Ředitelka ve škole vykonává současně na částečný pracovní úvazek funkci vedoucí stravování.

Z dokumentace vyplývá přímá podřízenost všech pracovníků ředitelce a její jednoznačná odpovědnost za řízení školy. Pro zajištění plynulého chodu předškolního zařízení stanovila ředitelka závazná organizační pravidla provozu v dokumentaci školy (viz výčet dokumentace). Z formulace jednotlivých částí řádů a pracovních náplní srozumitelně vyplývají povinnosti pracovníků a jejich odpovědnost za svěřené pracovní úseky podle pracovního zařazení. Pro případ dlouhodobé nemoci a nepřítomnosti ředitelky je pověřena zastupováním učitelka. Organizační zajištění je odpovídající velikosti školy a zahrnuje provoz i plnění výchovně-vzdělávacích záměrů. Instrukce pro rodiče jsou zapracovány v Řádu školy a zahrnují jejich povinnosti, zodpovědnost i práva.

Vnitřní informační systém mateřské školy využívá především každodenní kontakty mezi pracovníky. Pedagogické rady jsou svolávány třikrát ročně, jejich program je

plánovaný. Ve školním roce 2004/2005 se ještě neuskutečnila pedagogická rada, zápisy ze školního roku 2003/2004 obsahovaly aktuální změny a stanovené úkoly pro další období.

Kontrolní činnost ředitelky zahrnuje plány a zápisy z kontrol kvality práce všech pracovníků, včetně nepedagogických. Hospitační zápisy o pedagogické práci učitelky ze školního roku 2003/2004 obsahovaly věcné zhodnocení práce se závěry a vyplývalo z nich zaměření na stanovené kontrolní cíle.

Ředitelka podporuje profesní vzdělávání především v souvislosti s inovací programu školy. Sama se vzdělává především v oblasti řízení, v současné době navštěvuje kurz ke zvládnutí základních dovedností při práci s počítačem. I když předávání námětů a poznatků ze vzdělávacích seminářů není v dokumentaci podchyceno, je zřejmé, že učitelky vzájemně spolupracují. O získaných poznacích zatím diskutují a především se věnovaly podmínkám školy a tvorbě vlastního programu školy. Ve způsobu práce s dětmi využívají více vlastních zkušeností a zatím spíše setrvávají v tradičním způsobu práce.

Při hodnocení práce zaměstnanců ředitelka vychází z definovaných kritérií pro daný školní rok.

Personální podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna v klidné části obce. Jednopatrová budova původně základní školy byla po adaptaci upravena pro pobyt dětí předškolního věku ve dvou třídách. Po snížení počtu přijímaných dětí využívá mateřská škola především první patro budovy. Část prostor v přízemí nadále slouží ke stravování dětí (školní kuchyně s jídelnou), část jich zřizovatel používá k jinému účelu. Veškeré prostory, které mají děti k dispozici k přímému pobytu (třída, ložnice, sociální zařízení) jsou navzájem propojené chodbou, ve které je umístěna šatna. V ložnici jsou denně rozkládána lehátka, protože místnost je současně využívána pro pohybové aktivity dětí. Rozlohou, uspořádáním a vybavením tělovýchovným náradím a náčiním (lavičky, ribstole, bedna) funkčně slouží oběma účelům. Obnova dětského nábytku byla příkladně realizována v námětových koutcích zhotovených většinou na zakázku. Prostor třídy učitelky přirozeně rozčlenily na herní a zájmová zákoutí. Tím dětem poskytují klidný a nerušený prostor pro námětové hry. Velikost stolků a židliček ve třídě není přizpůsobena věkové struktuře a antropometrickým požadavkům dětí. Při uspořádání interiéru se učitelkám podařilo vytvořit celkově esteticky hodnotné prostředí, na výzdobě se podílejí děti svými výtvarnými pracemi. Organizace v jídelně podle časového harmonogramu zajišťuje klidný výdej stravy dětem před cizími strávníky. Učitelky i děti mají k dispozici dostatek starších publikací, dětská i odborná literatura je průběžně doplňována. Rozlehlá zahrada poskytuje dětem možnost především sezónního využívání (bazén, pískoviště, prolézačky) a dostatek prostoru k volnému pohybu. Škola je účelně zajištěna dostatečným množstvím hraček a učebních pomůcek. Jsou rozmístěny a nabízeny tak, aby byly dětem volně dostupné (např. koše, přepravní krabice se stavebnicemi, nabídka na stolech). Vybavení hudebními nástroji (klávesy, rytmické nástroje) a audiovizuální technikou (radiomagnetofon, televize) je odpovídající. V pracovně ředitelky je počítačové vybavení, které zatím nebylo uvedeno do provozu. Další zatím nefunkční počítač chce ředitelka poskytnout dětem.

Ředitelka se snaží ve spolupráci se zřizovatelem uskutečnit naplánované požadavky pro zkvalitnění podmínek v materiálně-technické oblasti, které vyplývají ze současných požadavků na předškolní vzdělávání (zejm. výměna části židliček).

Materiálně-technické podmínky jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍCH ČINNOSTÍ

Výchovně-vzdělávací program

Mateřská škola pracuje podle vlastního detailně propracovaného Školního vzdělávacího programu, jehož mottem je heslo „Jsme součástí Českého ráje a Český ráj je součástí nás“. Dílčí kompetence jsou zapracované do Třídního vzdělávacího programu. Vzdělávací program je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Vedení kontrolované povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání a výchovy.

Pedagogicko-diagnostické záznamy učitelky vedou o všech dětech. Pro tři děti s odkladem školní docházky zpracovaly individuální plány práce. Kontrola plnění dílčích kompetencí dětí probíhá ústní formou, pro závěrečný rozbor úrovně dosažených výsledků jsou vytvořena kritéria. Systém kontroly plnění výchovně-vzdělávacích programů je účinný částečně.

Stanovený denní režim je vytvářený s ohledem na psychohygienické potřeby dětí a zásady správné životosprávy. Pitný režim je zavedený (výběrem ze dvou nápojů), u dětí je však potřeba vytvářet návyk jeho pravidelného využívání. V průběhu stolování si děti samostatně zajišťovaly úklid, na jeho přípravě se zatím podílejí jen částečně. Učitelky respektovaly individuální tempo, prostředí bylo na estetické úrovni. Dětem s menší potřebou spánku je nabízena možnost zkráceného odpoledního odpočinkového režimu a náhradních klidných aktivit. Informace o dětech jsou rodičům podávány průběžně, zejména při předávání dětí. O průběhu vzdělávání jsou rodiče informováni na nástěnkách. Škola organizuje jednou ročně třídní schůzku s rodiči, další setkání jsou spojována s prezentačními akcemi školy (besídky). Organizace výchovně-vzdělávací práce odpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Spontánní a řízené činnosti

Na kvalitě sledované výchovně-vzdělávací práce učitelek se odrážela odborná a pedagogická způsobilost pro předškolní vzdělávání a zkušenosti z dlouholeté praxe.

Z třídního vzdělávacího plánu je zřejmá motivační vazba na stanovené téma. Zahrnuje konkrétní návrhy činností pro denní programy, včetně námětových her. Způsob zpracování ale zatím učitelky vede v menší míře k celodennímu rozvíjení osobních kompetencí dětí formou skupinové a individuální práce na základě vyhodnocení aktuálního stavu a zájmů. Styl plánování se následně odrazil také v následné realizaci zejména při opakování podobného obsahu námětových her bez promyšlených rozvíjejících vnějších podnětů učitelek.

Při organizaci průběhu denního programu obě učitelky vycházely z tradičního členění dne. Přejechy mezi jednotlivými činnostmi byly organizované z důvodu přecházení do jídelny v přízemí.

Učitelky vytvářejí podmínky pro spontánní aktivity dětí účelným rozmístěním námětových a pracovních koutků. K tomuto záměru přispívá propojení odlišně volené uspořádání třídy s propojenou ložnicí. Vytvořené podmínky zatím učitelky při souběžném působení ke skupinové a individuální práci nevyužívají. Zájmová nabídka po příchodu dětí do mateřské školy byla zaměřena na výtvarnou oblast, učitelky připravovaly na stolky hračky a pomůcky z běžného inventáře školy. Děti projevovaly zájem o námětové koutky a hru v menších skupinkách. Propojení volné nabídky a aktivit podle zájmů dětí bylo optimální v množství nabízeného materiálu, ale jednalo se spíše o tradiční stálý výběr bez dalších doplňků, které by

podněcovaly děti k rozvíjení představivosti, fantazie a zručnosti. Učitelky ponechávaly vývoj her a její obsahové rozvíjení na dětech. Při volném přecházení se zapojovaly do individuálních rozhovorů a práci u stolečků. K emotivnímu prožití hry podle vlastního záměru měly děti dostatek času, učitelky se zaměřovaly na včlenění dětí do hry po jejich příchodu.

Při realizaci řízených činností volily učitelky práci s celou skupinou přítomných dětí. Skupinové řízené činnosti nezařazovaly, při souběžném působení se při vedení dětí střídaly, např. pro pohybovou část. Učitelka při poznávací činnosti navazovala na předchozí praktické znalosti a zkušenosti dětí z přímého pozorování a dále je rozvíjela formou smyslového vnímání. Průběžně používala názorné pomůcky, předané poznatky opakovaně zobecňovala. Dětem chybělo zadávání problémových otázek a hledání řešení vlastní činností dětí před dodáváním hotových informací. V používaných metodách a formách práce převládala verbální projev učitelky a postupné vyvolávání dětí k plnění učitelkou zadaného úkolů. Uplatňování názorů, poznatků a zkušeností dětí se průběžně projevovalo u několika starších dětí. Učitelka zařazovala průběžná stručná opakování ke shrnutí předávaných poznatků. Téma dětí zaujalo a učitelce se dařilo udržet pozornost a zájem dětí. Do pohybové aktivity se učitelka snažila prostřednictvím vhodné motivace včlenit co nejvíce dětí a upřednostnila ji před hlediskem fyziologické účinnosti. Pro volbu průpravných cviků zapojovala rovněž děti do vedoucí role předcvičujícího. Jejich aktivitu částečně omezovala menší vlastní zásoba cviků.

Zájem dětí pozitivně ovlivňovala vhodně zvolená motivace, která souvisela s tématem a u většiny dětí směřovala k zaujetí. Výkony dětí učitelky sledovaly, pozitivně je hodnotily a povzbuzovaly pro další činnost.

Ve třídě byla příjemná atmosféra, která děti vedla k zapojování do všech činností. Přístup učitelky k dětem byl přátelský a povzbuzoval jejich sebedůvěru. Uplatňované požadavky přizpůsobovaly zejména dětem s adaptačními problémy. Rodiče aktivně využívali volný vstup do třídy s dítětem v průběhu spontánních činností.

Průběh spontánních výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen jako dobrý.

Průběh řízených výchovně-vzdělávacích činností je celkově hodnocen jako dobrý.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V pohybových činnostech byly děti aktivní, přirozeně a bez projevů obav a strachu zvládaly průpravná cvičení. Přiměřeně reagovaly na pokyny učitelky a zvolená motivace vedla většinu dětí k aktivní účasti na cvičení. Pohybový rozvoj je u většiny dětí byl na přiměřené úrovni.

Děti mají vlastní zkušenosti z pozorování přírody a dokáží na ně navázat (smyslové vnímání různých druhů ovoce). Dokázaly reagovat na pokyny a otázky učitelky. Z jejich projevů bylo zřejmé, že jsou vedeny ke vzájemné ohleduplnosti, toleranci a pomoci při hře.

Sebeobslužné dovednosti a hygienické návyky zvládaly přítomné děti převážně s dohledem a s dopomocí. Obě učitelky věnovaly zvýšenou pozornost dětem mladším a s nedávným nástupem do mateřské školy. U několika dětí se projevovaly adaptační problémy (plačtivé reakce) a ostych ze samostatného řečového projevu. V herních skupinách děti mezi sebou komunikovaly přirozeně a dokázaly se dohodnout na obsahu hry a přijetí role v ní. K lepší adaptaci, přirozenému navození hry a klidnému rozloučení dětí napomáhala možnost volného vstupu rodičů do třídy. Učitelky se trpělivě dětem věnovaly a jejich snaha vedla k povzbuzení sebevědomí, emotivnímu zklidnění. Začlenění do řízených činností dělalo několika dětem potíže, učitelky je nenutily a umožnily jim činnosti ostatních pasivně sledovat. Výtvarné práce využití k dekoraci školy dokládají, že jsou děti učitelkami vedeny ke zvládnutí různých výtvarných technik a některé z nich dokáží napadit vyjádřit svou představu.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou celkově hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Škola organizuje pro děti návštěvy divadelních představení, oslavy významných svátků, výlety, exkurze, besídky, rozloučení se školáky, den otevřených dveří. Pro rozvoj talentu a nadání dětí vytváří mateřská škola podmínky organizováním výtvarného kroužku a předplaveckého výcviku. Spolupráce se základní školou v Libáni je založena především na vzájemných návštěvách. Škola spolupracuje s pedagogicko-psychologickou poradnou v Jičíně v oblasti diagnostiky vad ve výslovnosti a logopedické prevence.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolských zařízení a školských zařízení č. j. M/9691/02 ze dne 12. 2. 2003
2. Zřizovací listina vydaná na základě rozhodnutí Zastupitelstva obce Bystřice ze dne 10. října 2002
3. Povolení výjimky z počtu dětí pro školní rok 2004/2005
4. Přehled o počtu dětí ve třídě pro školní rok 2004/2005
5. Školní vzdělávací program Mateřské školy v Bystřici pro školní rok 2004/2005
6. Pracovní plán a plán výchovně-vzdělávací činnosti na školní rok 2004/2005 ze dne 3. září 2004
7. Výroční zpráva Mateřské školy, Bystřice za školní rok 2003/2004 ze dne 10. července 2004
8. Plán pedagogických a provozních rad pro školní rok 2004/2005
9. Zápisy z pedagogických a provozních rad za školní rok 2003/2004
10. Plán kontrolní a hospitační činnosti ředitelky pro školní rok 2004/2005
11. Záznamové listy pro hospitační a kontrolu provozu za školní rok 2003/2004
12. Rozpis přímé vyučovací povinnosti učitelky pro školní rok 2004/2005
13. Doklady o dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků, které vykonávají přímou vyučovací povinnost v mateřské škole ve školním roce 2004/2005
14. Kritéria k návrhu a schválení mimořádných odměn zaměstnancům Mateřské školy, Bystřice s platností od 1. ledna 2003 s razítkem a podpisem učitelky
15. Denní režim Mateřské školy, Bystřice s platností od 1. ledna 2004 s razítkem a podpisem ředitelky
16. Provozní řád Mateřské školy, Bystřice
17. Řád mateřské školy s platností od 1. ledna 2002 s razítkem a podpisem ředitelky
18. Pracovní náplně zaměstnanců podle pracovního zařazení s platností od 1. ledna 2003 s razítkem a podpisem učitelky
19. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 1. 2003
20. Kronika a fotodokumentace
21. Dokumentace třídy pro školní rok 2004/2005: seznam dětí, přehled docházky, evidenční listy, přehled výchovné práce, třídní vzdělávací program, týdenní plány, zmocnění k odvádění dětí, záznamy o dětech, individuální plány pro děti s odkladem školní docházky
22. Inspekční zpráva č. j. 091 115/01-5125

ZÁVĚR

Personální obsazení mateřské školy je stabilizované a zajištěné odborně a pedagogicky způsobilými učitelkami. Ředitelka vytvořila organizaci chodu a kontrolní činnosti přiměřenou velikosti školy. Vedení zaměstnanců se opírá především o zavedený styl práce a dlouholetou zkušenost. Dalším vzděláváním si učitelky prohlubují již získané poznatky a vědomosti. Jejich uplatnění v praxi hledají společně s dotvářením podnětných podmínek pro spontánní hru (dovybavení námětových koutků) a řízené činnosti dětí (diferencovaný obsah).

Škola poskytuje dětem vhodné materiálně-technické podmínky pro přímý pobyt dětí. Vnitřní uspořádání budovy je upraveno s ohledem k jejich potřebám. Plánované změny v materiálně-technické oblasti vycházejí ze zjištěného stavu a týkají se především nutných oprav a údržby. Stav a optimální rozloha zahrady umožňuje její využívání především v sezónních pohybových a relaxačních aktivitách dětí.

Školní vzdělávací program obsahuje vzdělávací cíle, které jsou odpovídající podmínkám školy. Činnosti realizované v denních programech měly charakter frontálně organizovaných řízených činností zaměřených na jednotlivé dílčí cíle výchovně-vzdělávacích oblastí. Použité metody a formy byly voleny k dosažení stanovených kompetencí, ale s menším respektem k individuálním potřebám a aktivnímu zapojení dětí. Zvýšenou pozornost učitelky věnovaly adaptačním problémům dětí.

Od poslední inspekce bylo zjištěno, že ředitelka se zaměřila na zkvalitnění dokumentace školy, v oblasti vzdělávání se projevuje spíše setrváním v tradičním způsobu práce. V personální oblasti došlo ke snížení počtu přijímaných dětí a tím k uzavření třídy mladších dětí.

Hodnotící stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektor Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Květa Maňáková

K. Maňáková v. r.

V Jičíně dne 27. září 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 5. 10. 2004

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Eva Křelinová

Křelinová Eva v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Denisova 1073, 506 01 Jičín. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor školství, mládeže a tělovýchovy, Wonkova 1142, 500 02 Hradec Králové	2004-10-21	i2-1162/04-5125
Zřizovatel: obec Bystřice 111, 507 23 Libáň	2004-10-21	i2-1162/04-5125

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.